

for at Husholdningskandidaterne stadig kan faa Lejlighed til at følge de praktiske Fremskridt i det huslige Arbejde, som er Resultatet af Forsøgsarbejdet paa Statens Husholdningsuniversitet. Men desuden maa Husholdningskandidaterne have Adgang til udvidet Kursus paa 1—2 Aar for at kunne dygtiggøre sig til et Speciale Husholdningen vedrørende. Det vil maaske især blive Husholdningskonsulenterne, der vil søge en saadan videre Uddannelse, og Uddannelsen vil i Hovedsagen kunne naaes ved Deltagelse i Husholdningsuniversitetets Forsøgsarbejde og ved, at Skolens Professorer giver de Studerende Vejledning til selvstændig videnskabelig Studium. Der vil ogsaa være Studiegrene, Husholdningskandidaterne kan deltage i paa vore øvrige højere Lærestalter. Disse Fortsættelseskursus maa afsluttes med Eksamen, der maaske foruden en mundtlig Prøve kan forme sig som et skriftligt Arbejde, hvori Husholdningskandidaten fremlægger Resultatet af sit Arbejde, eller hun kan holde en Række Forelæsninger paa Husholdningsuniversitetet over det Emne, hun har arbejdet med. Paa flere af vore Lærestalter er der udvidet Kursus for Arbejdere i Industri og Haandværk. Statens Lærerskole har udvidet Kursus for Lærere, og Landbohøjskolen har 2-aarigt udvidet Kursus for Landbrugskandidater. De 1 og 2-aarige Fortsættelseskursus paa Statens Husholdningsuniversitet vil svare nøje til den Fortsættelsesundervisning, man paa andre Omraader har fundet nødvendig dels for Lærere og dels for det praktiske Arbejdes Mænd.

Skoleembedseksamen. Foruden Husholdningskandidaternes Uddannelse, der svarer til en Skolelærers eller Haandværksmesters Uddannelse, maa der ogsaa under Husholdningsstudiet være Mulighed for en mere videnskabelig Uddannelse. Den næste Eksamen vil naturlig være at ligestille med Skoleembedseksamen, der er almindelig for Adjunkter og Rektorer ved Gymnasier og andre højere Skoler. Ved Skoleeksamen i Husholdning maa der lægges Vægt paa at uddanne Lærere til at undervise paa Højskolekursus for voksne Elever og uddanne Embedsmænd til de overordnede Stillinger ved Husholdningsskolevæsenet, dog bør ingen kunne faa en overordnet Stilling som Embedsmand, uden at hun i mindst 3 Aar har undervist som Husholdningslærerinde.

Magister. Eksamen som Magister betegner en videnskabelig Uddannelse, der giver Adgang til Stillingen som Universitetslærer eller Lærer ved en af vore øvrige højere Lærestalter, i hvilken Stilling Magisteren arbejder videre med videnskabelig Forskning, som Regel med et ret snævert afgrænset Speciale indenfor Faget. Da ingen hidtil har studeret Husholdningsspørgsmaal videnskabeligt, og vi maa dog naa til at faa vort Husholdningsarbejde bygget paa et videnskabeligt paalideligt Grundlag, saa ligger her en stor Opgave og venter paa Kvinder og Mænd, som har Evner, Vilje og praktisk Sans nok til at gaa i Gang med denne nye Videnskab.

Kvinder og Mænd skal have samme Ret og Adgang til enhver Art af Husholdningsstudiet og til at indstille sig til de forskellige Fagprøver og Eksame-

ner, og derefter skal de have samme Ret til Opnaaelse af de Embeder og de Bestillinger, den bestaaende Eksamen giver Adgang til; men Mænd skal ogsaa have samme Pligt som Kvinder til at gennemgaa den beregnede Uddannelse uden Afkortning. Kravet om 2 Aars praktisk Husholdningsarbejde i et Hjem skal gennemføres baade for Mænd og Kvinder. Jeg vil anse det for heldigt, om der findes uddannede Husholdningslærere saa vel som Husholdningslærerinder, naar vi skal have tvungen Husholdningsundervisning for Dreng og Piger i Barneskolen, og jeg vil ogsaa anse det for ønskeligt, at der findes faguddannede Mænd saavel som faguddannede Kvinder mellem Husholdningslederne i Statens og Kommunens Tjeneste.

Dansk Kvindesamfund har ved mange Aars uførtødt Arbejde naaet at skaffe Kvinder samme statsborgerlige Rettigheder og samme Erhvervsret som Mænd, vi har ogsaa med Held arbejdet for at forbedre Kvindernes retslige Stilling i Hjemmene, derimod har vi kun naaet smaa Resultater af vort Arbejde for at forbedre Kvindernes Stilling som Fagarbejdere i Hjemmets Gerning. Vi kan se tilbage paa 35 Aars utrætteligt Arbejde for Husholdningssagen, men vi har hidtil ikke vundet megen Forstaaelse af, hvad Sagen er værd. Det huslige Arbejde nyder ikke saa megen hverken privat eller offentlig Anseelse, at det har været muligt at skaffe det Respekt som et Arbejde, hvortil der hører en faglig Uddannelse; maaske Forstaaelsen og dermed Muligheden for en bedre Tingenes Tilstand vil komme nu, fordi der er Mangel paa Arbejdskraft til det huslige Arbejde. Vi skal derfor netop nu gøre, hvad der kan gøres for at skaffe Husgerning respekteret baade i Hjem og Skole, ligesaa Elementærundervisningen i Barneskolen til den *fineste videnskabelige Forskning paa et dertil indrettet Husholdningsuniversitet*. Vi skal naa dertil, at en Kvinde trygt kan *vælge Husgerning som Erhverv* ikke blot for en Tid, men for en Fremtid, *hvad enten hun saa vil være Husholder, Lærer eller Videnskabsmand. Naar vi det, saa vil Kvinderne i Flok og Følge melde sig til Tjeneste ved det huslige Arbejde, men naar vi det ikke, saa vil Kvinderne i stadig stigende Tal søge deres Erhverv uden for Hjemmene.*

Med Loven om Kvinders Adgang til Statens Embeder og Bestillinger og Loven om lige Løn for samme Arbejde for Kvinder og Mænd er Kvinderne løst fra Stavnbaandet til husligt Arbejde. Kvinderne kan nu frit vælge deres Erhverv, og ved Flid, Dygtighed og Paalidelighed kan de skaffe sig gode Stillinger som selverhvervende Borgere, hvorimod det huslige Arbejde ikke kan byde Kvinder en saadan selvstændig og økonomisk betrygget Stilling. *Den økonomiske Selvstændighed er Grundlag for al anden Selvstændighed og derfor det centrale i praktisk Kvindesagsarbejde, derfor samler Dansk Kvindesamfunds Arbejde for Husholdningssagen sig nu om at faa Husgerning respekteret som faglært Arbejde. Vi kræver derfor, at Staten skal oprette et Husholdningsuniversitet, hvor der ved praktisk Forsøgsarbejde og videnskabelig Forskning kan skabes et paalideligt Grundlag for den faglige Uddannelse i Husgerning.*

(Sluttet.)